

Scener ur hjärtat

Recenserad bok: Scener ur hjärtat.

Författare: Beata Ernman, Malena Ernman, Greta Thunberg,
Svante Thunberg.

Förlag: Polaris (2019).

Det här är en starkt berörande bok om klimatkrisen, men också om en krisande familj med psykisk ohälsa som publicerades 2018. ”Scener ur hjärtat” skildrar en familjs uppvaknande inför klimatkrisens realiteter. Här hänger allt ihop. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) blir ett extra stort problem i en värld som premierar machovärden och evig tillväxt. Kanske främst för flickor och kvinnor vars symptom oftast är lågmälda och riktade inåt med självskadebeteenden och samhällelig isolering som följd. SMT har tidigare presenterat temanummer både om ADHD (2013, ADHD och dess sociala och socialmedicinska konsekvenser) och Särbegåvning (2014, Se mig - också! Om särbegåvades utsatthet). I boken ges gripande beskrivningar hur detta tar sig uttryck i Beatas ilska och Gretas matvägran. I den nya delvis omarbetade utgåvan 2019 skrivs i introduktionen. ”Den här historien har Svante och jag skrivit tillsammans med våra döttrar och den handlar om den kris som drabbade vår familj. Den handlar om Greta och Beata. Men det är framför allt en berättelse om krisen som omger och påverkar oss alla. Den som vi människor har skapat genom vårt sätt att leva: bortom hållbarhet, avskilda från den natur som vi alla tillhör. Somliga kallar det överkonsumtion, andra klimatkris”.

Detta skildras i 108 olika korta scener som är en självbiografisk skildring av familjens liv fram till den förändring som sker i augusti 2018 när Greta bestämmer sig för att inleda sin skolstrejk utanför riksdagshuset. ”Scener ut hjärtat” är en biografi över familjens liv, men lika mycket en inspirerande stridsskrift för klimatet och vilja att skapa medvetenhet om psykisk ohälsa. I de korta scenerna är fokus på döttrarnas hälsa. Sjukhusbesök när Greta slutar äta. Skolans svårigheter att bemöta elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Föräldrarnas försök att hitta lösningar genom utredningar, psykologbesök m.m. Detta följs i de korta scenerna.

Boken är välskriven och gripande med ett lättflytande språk. I ett temanummer som försöker fånga utbredningen av psykisk ohälsa hos barn och ungdomar är det lätt att ställa sig frågan: Om det är så att den psykiska ohälsan ökar i dessa grupper är Greta den enda som reagerat med depression och psykisk ohälsa? Mycket talar för att så inte är fallet med det gensvar Greta Thunberg fått över hela världen sedan augusti 2018.

Bo J A Haglund, Professor emeritus